

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *posudek vedoucí práce*

Autor/ka práce: Barbora Buřičová

Název práce: Koexistence dvou školních vzdělávacích programů v rámci jedné školy

Obor práce: Sociologie a sociální politika

Vedoucí práce: Magdalena Mouralová

Navržené hodnocení: výborně

Barbora Buřičová se ve své práci zaměřila na veřejné základní školy, které vyučují podle dvou vzdělávacích programů s rozdílnou filosofií – jeden tzv. alternativní (konkrétně se jedná o program využívající pedagogiku Marie Montessori) a druhý „tradiční“. Zvolené téma je neobvyklé a velmi málo probádané, zároveň však vysoce aktuální, neboť poptávka po alternativních směrech vzdělávání roste a toto je jedna z cest, jak jí mohou vyjít vstříc i veřejné školy. Pro svůj výzkum autorka zvolila design vícepřípadové studie, kdy zkoumala dvě školy ve velkém městě.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíle práce jsou realistické a dobře formulované a v práci naplněné. Slabinou výzkumných otázek je absence teorie, o níž by se mohly opřít. Autorka sice jasně a srozumitelně vysvětluje, co a jak chce dělat (a pak to také dělá), nicméně chybí jí argumenty, proč dává smysl dělat zrovna toto. Na úrovni zdravého rozumu to smysl dává, nicméně v odborné práci by se hodila i silnější opora v podobě propracovanějšího teoretického rámce. Autorka se opírá především o přístupy týkající se vedení školy, které jsou bezpochyby relevantní, ale lze k nim vztáhnout jen část výsledků (potěšující je, že to autorka dělá).

Práce je standardně strukturována a přehledná, autorka čtenáře pečlivě vede a drží jasnou a smysluplnou linku.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka pracuje s odbornou literaturou, včetně cizojazyčných textů. Literatury není závratně mnoho, nicméně zdroje jsou relevantní a argumenty podloženy jsou. Chybí především zdroje, které by práci teoreticky ukotvily, případně studie s blízkým tématem, i když zde bylo hledání komplikované, neboť v ČR se jedná o téma nové a v jiných zemích je vzdělávání jinak uspořádáno a daná situace zde většinou ani nemůže vzniknout. Autorka hledala i studie věnující se jiným typům organizací a podobnému jevu v nich, ale žádnou použitelnou se jí najít nepodařilo, což je škoda.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka provedla vícepřípadovou studii dvou základních škol. Školy byly vybírány úsudkem an základě předem stanovených kritérií (a moc jich na výběr není). V každé škole autorka provedla tři polostrukturované rozhovory – jeden s vedením školy a dva se zástupci pedagogů, přičemž dbala na pokrytí obou školních vzdělávacích programů. Kromě toho využila i dokumenty škol (webové stránky, ŠVP) a nestrukturované pozorování v obou školách. Pro analýzu je využito tematické kódování, výsledky jsou přesvědčivě prezentovány. I když je zvolená metodologie jednoduchá, pro dané výzkumné otázky je design, data i způsob analýzy zcela dostačující. Oceňuji také zodpovědné zacházení s důvěrnými daty a ohledy na přání respondentů (zachování anonymity v daném případě není vůbec jednoduché, autorka v tomto ohledu udělala maximum).

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Jednotlivé argumenty autorky jsou v pořádku, autorka se opírá o odbornou literaturu a o data z výzkumu. Jen velmi výjimečně se objevují tvrzení, která by bylo vhodné doložit (např. rozšiřování výskytu škol se dvěma ŠVP). Zjištění jsou dokládána úryvky z rozhovorů, které jsou dobře zvolené, vhodně dlouhé a v přiměřeném množství. Autorka je schopna data syntetizovat a umí vystihnout zajímavé jevy. Rovněž argumentační linka je plynulá a logická. Z věcného hlediska je práce v pořádku, nenašla jsem v ní zásadní chyby nebo nepřesnosti, snad jen vymezení některých klíčových pojmů (tradiční / klasická / alternativní / frontální výuka) by mohlo být jasnější a hned v úvodu.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Autorka rádně odlišuje svá tvrzení od těch převzatých a z tohoto hlediska je práce zcela v pořádku.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Z formálního hlediska je práce spíše nadprůměrná, je psána čtivě, kultivovaným odborným jazykem, je zde jen minimum chyb, které nijak nebrání plynulému a příjemnému čtení. K dotažení jsou jen drobnosti jako výskyt jednopísmenných předložek na konci řádku, odsazení prvního odstavce pod nadpisem, správné nadefinování odkaz na přílohy v obsahu elektronické verze práce. Za anachronické považuji rozdělování zdrojů na tištěné a elektronické, ale i to je detail.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Jako konzultantka bych ráda pochválila zodpovědný přístup studentky v celém průběhu zpracovávání práce, kdy na jedné straně pracovala samostatně, zároveň včas konzultovala problémy a nejasnosti.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

1. Zkoumané případy koexistence dvou programů na jedné škole se dosti liší, rozdíly vysvětlujete okolnostmi vzniku programu a také přístupem vedení. Nemohla by být dalším důležitým faktorem i proporce jednotlivých programů ve škole – počty žáků a učitelů v různých programech? Dal by se případně takový závěr nějak teoreticky vysvětlit?
2. Vaše práce může mít i praktické využití – Co byste doporučila školám, které by vedle sebe chtěly mít dva vzdělávací programy s rozdílnou filosofií a uspořádáním? Na co si mají dát pozor, co je potřeba zajistit?

Celkové hodnocení práce:

Předložená práce je kvalitní, má zajímavé téma, jasné zacílení a užitečná zjištění (i když nepřilíš překvapivá), která mohou mít využití i mimo akademickou půdu (o práci má zájem společnost EduIn). Práce je navíc psána hezkým jazykem a pečlivě zformátována. Jedinou větší slabinou je absence silnějšího teoretického ukotvení, které by legitimizovalo zvolené výzkumné otázky a napojilo zjištění na odbornou diskusi. Autorka si tohoto nedostatku byla vědoma a snažila se najít vhodný přístup z oblasti teorie organizace, ale bohužel se jí to nepodařilo (a já část tohoto nedostatku беру jako konzultantka na sebe, protože jsem jí neuměla s hledáním pomoci). Práce však teoretické ukotvení zcela nepostrádá a pro bakalářskou úroveň je zvolené řešení podle mého názoru dostačující, a proto doporučuji práci **přijmout k obhajobě** a hodnotit známkou **výborně**.

Datum: 4. 6. 2017

Podpis: Magdalena Mouralová

